

ERVARING VAN DE ZHVKK

Onder begeleiding van de ZHVKK zijn er, samen met dorpsbewoners, in 2008 en 2009 negen dorpsplannen opgesteld. Wat opvalt, is de diversiteit van deze plannen. Niet alleen lopen de onderwerpen van de verschillende plannen uiteen, ook in de uitvoering zien we een grote verscheidenheid. Wij willen deze ervaringen met u delen.

Als actief lid van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen | LVKK, is de ZHVKK ook goed op de hoogte van activiteiten elders in ons land. Wij delen dus kennis die in heel Nederland is opgedaan met het opstellen van dorpsplannen. U kunt een aantal door ons begeleide dorpsplannen vinden op onze website.

KOSTEN

Het vervaardigen van informatiemateriaal, uitnodigingen, dorpskrant, printen en kopiëren van het dorpsplan in concept- en definitieve vorm kan door de gemeente verzorgd worden op basis van echte kosten. De bewoners komen een of twee keer samen, de werkgroep komt ± tien keer bij elkaar. Hiervoor moet een vergaderruimte met koffie/thee en een zaal voor de bewonersavond bekostigd worden. Onze begeleiders hebben inmiddels genoeg ervaring om binnen het budget een goede afweging te maken tussen eigen kwaliteiten en gewenste externe ondersteuning. Op basis van haar ervaring heeft de ZHVKK informatie- en begeleidingsmateriaal samengesteld om de inbreng van de deelnemers optimaal te benutten. De grootste kosten worden gemaakt voor het begeleiden van het proces; dat is het voorbereiden en uitwerken van de bijeenkomsten en het opstellen van het (concept)dorpsplan.

Ook zal de begeleider na bespreking van het conceptplan verantwoordelijk zijn voor het opstellen van het definitieve dorpsplan en het aanbieden ervan aan dorpsbewoners en gemeente.

"Binnen de gemeente is het vertrouwen in de bewoners groter geworden"

DE ZUID-HOLLANDSE VERENIGING VOOR KLEINE KERNEN

Onze doelstelling is het verhogen van de leefbaarheid in de Zuid-Hollandse kleine kernen en van daaruit ondersteunen wij dorpsgemeenschappen en hun gemeente in het maken van een dorpsplan.

Wij streven geen commerciële doelen na.

De ZHVKK-aanpak onderscheidt zich van anderen omdat wij het plan niet als doel en eindproduct zien, maar als basis voor een proces met waardevolle resultaten.

Geen papieren tijger, maar effectieve samenwerkingsvormen en actieve participatie van betrokken bewoners. Een belangrijke voorwaarde voor deze aanpak is dat de bewoners tijd en moeite in het proces willen investeren. De resultaten van een eerste consult met sleutelfiguren zal deze vraag beantwoorden.



DE ZHVKK VERBREEDT UW HORIZON

ZUID-HOLLANDSE VERENIGING VOOR KLEINE KERNEN

Henk Pot — coördinator

Thurledeweg 95 — 3044 ER Rotterdam

Postbus 11117 — 3004 EC Rotterdam

010 4370216 — 06 51089206

info@zhvkk.nl — www.zhvkk.nl

DORPSPLANNEN

BASIS VOOR SAMENWERKING EN ACTIEF BURGERSCHAP



"We wilden verdieping, toegevoegde waarde, en dat heeft het dorpsplan ons ook opgeleverd"

Voor kleine kernen is het niet altijd even makkelijk om zich te laten horen in het democratische proces.

Terwijl dit wel belangrijk is.

Immers, het zijn unieke leefgemeenschappen met eigen problemen en kansen. De kleine kernen hebben grote behoefte aan beleid dat de leefbaarheid in stand houdt en waar mogelijk versterkt.

In een dorpsplan staat uitgewerkt waar de bewoners zich hard voor willen maken. Tevens vormt het een goed instrument om de dorpsorganisaties te versterken.

Het is geen wensenlijstje, maar een agenda voor de toekomst.

Een dorpsplan werkt, dat is dubbel en dwars bewezen.

WAAROM EEN DORPSPLAN?

Het belang van bewonersparticipatie hoeft nauwelijks nog enig betoog. Betrokken dorpsbewoners leveren ideeën en zetten zich in voor vernieuwing. Mensen hebben grote behoefte om hun eigen leefomgeving vorm te geven. Maar participatie, zo heeft het verleden laten zien, is geen vanzelfsprekendheid. Als gemeentebestuur moet u steeds bezig zijn met het scheppen van goede voorwaarden om de stem van de bevolking tot zijn recht te laten komen. Er zijn talloze methodieken om bewoners meer bij het gemeentebeleid en de uitvoering daarvan te betrekken. Het maken van een dorpsplan met de ZHVKK onderscheidt zich daarin. Kenmerkend is de mobilisatie van actief burgerschap. Vanaf het allereerste begin wordt bewoners gevraagd zich uit te spreken, zodat er een breed gedragen eindproduct ontstaat. Een document waarmee u een gemeenschappelijke visie in handen heeft, welke ontwikkelingen de bewoners wel willen en welke ontwikkelingen juist niet. Met een dorpsplan verwerft u inzicht in de eigen kwaliteiten van uw gemeenschap, die u vervolgens kunt gaan versterken. Het dorpsplan geeft een heldere visie op toekomstige ontwikkelingen. Het gaat over de hele leefomgeving, van wonen, welzijn en zorg tot ruimtelijke inrichting, economische activiteiten en de invloed van de bewoners daarop.

HET RESULTAAT VOOR UW GEMEENTE WANNEER DE ZHVKK EEN DORPSPLAN GAAT BEGELEIDEN

Met een dorpsplan begeleid door de ZHVKK heeft u als bestuurder, raad en ambtenaar een document in handen waarin de dorpsbewoners zich uitspreken over hun toekomst. Een helder overzicht van realistische wensen die leven onder de mensen in hun dorp. Deze wensen staan in verband met elkaar, het is een integrale kijk op de leefbaarheid van het dorp. Maar dit document is slechts een onderdeel van een proces dat met de bewoners is gestart.

Dit proces levert ook een aantal actieve burgers die zich verantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid in hun dorp.

Niet voor zich zelf, maar ontstaan uit een proces waar het hele dorp aan mee heeft kunnen doen.

Gaandeweg dat proces verbetert de relatie tussen de gemeente en de bewoners - er ontstaat een klimaat van realistische verwachtingen over en weer en een positief gemeenschappelijk gevoel de schouders eronder te willen zetten.

Deze actieve burgers zijn tijdens het proces getraind in het analyseren van knelpunten en kansen en hoe deze bij de gemeente en andere instanties en organisaties aan te kaarten. Mensen die zich niet vastbijten in één oplossing maar denken in mogelijkheden om knelpunten en kansen aan te pakken. De gemeente staat niet alleen voor haar taken, maar vindt in de bewoners samenwerkingspartners. Dat vraagt om elkaar serieus te nemen, een nieuwe vorm van communicatie.

In het maken van het dorpsplan wordt de basis gelegd voor een duurzame samenwerking tussen bewoners en de gemeente. Nieuw beleid kan rekenen op breed gedragen steun.

"Met het dorpsplan is er een hele nieuwe samenwerking ontstaan en veranderingen blijken nu toch mogelijk"

Een dorpsplan opgesteld onder begeleiding van de ZHVKK:

- Is geen overlap met het werk van de gemeenteraad.
- Geeft geen ruimte voor het bedrijven van politiek of eigen belang.
- Is geen agenda voor alleen harde zaken zoals bouwen van woningen en infrastructuur, maar de sociale aspecten zoals zorg, welzijn, identiteit en sociale cohesie komen aan de orde.
- Houdt rekenschap met raadsuitspraken.

WERKWIJZE

De **PALED-methode** is de basis van onze aanpak. Dit is een werkwijze waarbij de bewoners in feite het dorpsplan bedenken, maken en zich verantwoordelijk voelen voor hun leefomgeving. De leefbaarheidsthema's worden door de bewoners aangedragen, waarbij het mogelijk is dat bijvoorbeeld de gemeente een thema toevoegt.

De leefbaarheid wordt in al haar aspecten uitgewerkt. Gedurende het proces worden de bewoners begeleid. Daarbij worden analytische en communicatieve vaardigheden aangeleerd. Er worden relaties opgebouwd met verschillende organisaties en gemeentelijke afdelingen. Tijdens de analyse van de thema's worden deskundigen geraadpleegd, deze kunnen zowel binnen als buiten de gemeente werkzaam zijn.

De ZHVKK biedt professionele begeleiding bij het proces van het maken van het dorpsplan met toekomstvisie en uitwerkingsplan. Wanneer eigen gemeentepersoneel het proces begeleidt, wordt dit door de bewoners als activiteit van de gemeente beschouwd. De houding van de bewoners zal heel anders zijn dan wanneer iemand van de ZHVKK de bewoners begeleidt. In overleg kunnen deskundigen van de gemeente delen van de begeleiding voor hun rekening nemen. Zij hebben veel lokale kennis en het werkt verfrissend voor de gemeentelijke organisatie wanneer deze kennis voor delen van het proces wordt ingezet.

De werkwijze is in detail beschreven in ons **Handboek voor het maken van dorpsplannen** en op verzoek verkrijgbaar. Daarin kunt u lezen dat we van alle deelnemers bepaalde vaardigheden vragen. Ook zal er voldoende deskundigheid moeten worden ingebracht. Onze procesbegeleider beoordeelt hoe externe deskundigheid (ook die van uw gemeente) optimaal kan worden ingezet.

"De uitkomst komt voor de gemeente niet uit de lucht vallen. Met de ontstane actieve club in het dorp kunnen we nu wel meer bereiken"